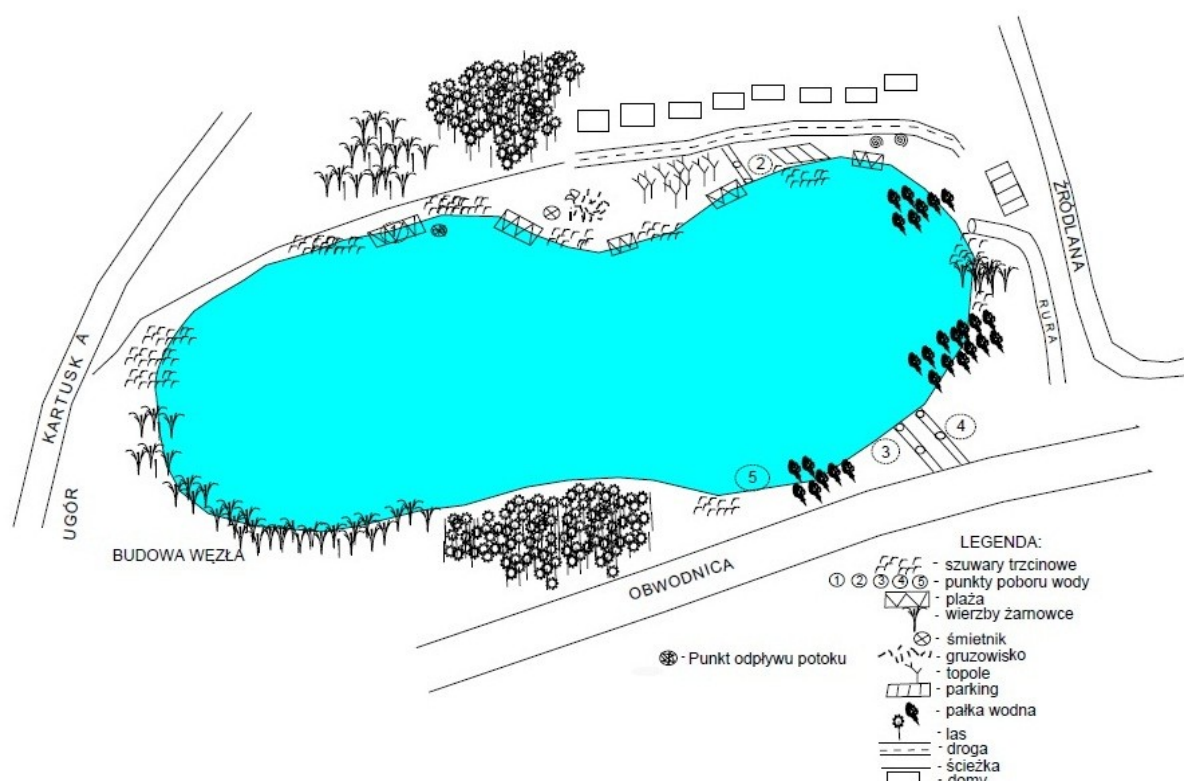

Sprawozdanie z realizacji projektu „ Jezioro Jasień - Nasze Jezioro cz. II”

dofinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w
Gdańsku.

W roku szkolnym 2013/2014 w Gdańskim Gimnazjum „Lingwista” realizowany był projekt Nasze Jezioro – Nasza Sprawa. Już po raz kolejny obiektem naszych działań było Jezioro Jasień w Gdańsku.

W trakcie trwania tegorocznej edycji projektu kontynuowaliśmy dotychczasowe prace, jak również skupiliśmy się na nowych aspektach związanych z ochroną środowiska oraz popularyzowaniem informacji na temat Jeziora wśród mieszkańców Trójmiasta.

W projekt zaangażowani byli bezpośrednio uczniowie naszej szkoły realizujący zadania w ramach profilu biologicznego, chemicznego, fotograficznego, fizycznego oraz szkolnego koła turystycznego wraz z nauczycielami. Łącznie około 100 osób.

Działania skupiały się również na aktywizowaniu i informowaniu społeczności lokalnych. Grupę docelową stanowiły: społeczność Nadbałtyckiego Centrum Edukacji wraz z rodzicami, mieszkańcy sąsiadujący z jeziorem oraz mieszkańcy osiedla Siedlce. (ok. 3000 osób)

Podczas realizacji projektu przeprowadzono następujące zadania:

- Monitoring jakości wody, powietrza, poziom hałasu
- Inwentaryzacja flory i fauny wokół jeziora.
- Stworzenie teledysku poruszającego zagadnienie Jeziora Jasień.
- Przeprowadzenie ankiety wśród społeczności lokalnej
- Przeprowadzenie seminarium podczas dni otwartych
- Badanie Antropopresji w okresie letnim przez powołanych w tym celu „Strażników wakacyjnych”
- Przeprowadzenie konkursów fotograficznego, plastycznego, literackiego oraz wybranie najaktywniejszego „Strażnika wakacyjnego”
- Sprzątanie brzegów jeziora.

Omówienie przeprowadzonych działań związanych z projektem.

Realizację projektu rozpoczęto od zaplanowania harmonogramu i sposobu realizacji poszczególnych zagadnień. Na podstawie poprzednich lat można było zdecydować, które działania

potrzebują większego wysiłku i dopracowania, które z nich są zupełną nowością, a z którymi poradzimy sobie bez problemu. Ustalono również, że do społeczności lokalnej najłatwiej będzie dotrzeć przez kontakt bezpośredni przeprowadzając ankietę wśród mieszkańców, i pośredni drogą elektroniczną, a następnie zapraszając ich na spotkanie do szkoły.

Ciekawym pomysłem okazało się również przeprowadzenie konkursu na napisanie legendy o jeziorze obok konkursów fotograficznego i plastycznego. Ustalono również, że najciekawszym sposobem na przedstawienie Jeziora Jasień w sieci będzie stworzenie teledysku/reportażu oraz prezentacji multimedialnej stanowiącej przewodnik po zagadnieniach związanych z jeziorem.

Nie zapomniano również o czyszczeniu brzegów jeziora.

Jeżeli chodzi o badania antropopresji w okresie letnim to Strażnicy Wakacyjni świetnie wykonali powierzone im zadania. Wyniki z ich działalności dołączamy do raportu, natomiast szczegółowo ich praca zostanie omówiona na początku września na spotkaniu dla uczniów biorących bezpośredni udział w projekcie. Na tym spotkaniu również zostaną rozdane nagrody za udział w konkursach oraz dla osób najbardziej zaangażowanych,

Wyniki:

1. Monitoring jakości wody, poziom hałasu.

Podczas 6 wyjść terenowych w ciągu roku szkolnego oraz 3 pomiarów w okresie wakacyjnym sprawdzono parametry fizykochemiczne wody, powietrza oraz monitorowano poziom hałasu.

Wyniki zebrano i zamieszczono w tabeli.

WODA	2013 jesień	2014 zima	2014 wiosna	2014 lato
pH	8	7,5	8,5	7,5
przezroczystość	0.5 m	0,5	1 m	1 m
Chlorki [mg/l]	45	40	45	40
Fosforany [mg/l]	1,5	0	0,5	1
Azotany (III) [mg/l]	0,8	0,5	0,7	0,7
Azotany (V) [mg/l]	80	50	50	80
Twardość wody	o znacznej twardości	o znacznej twardości	twarda	twarda
Amon [mg/l]	0,2	0,2	0,2	0,5

Można zauważyć, że parametry wody zmieniają się w zależności od pory roku.

Jak przypuszczano gorsze wyniki plasują się w okresie wakacyjnym i jesiennym, kiedy to aktywność turystyczna jest wzmożona. Również można zaobserwować zanieczyszczenia na powierzchni wody w postaci pian i oleistych plam właśnie w okresie wakacyjno-jesiennym. Na podstawie przeprowadzonych badań wodę jeziora jaseń można zakwalifikować do IV klasy czystości czyli tak jak w ubiegłym roku.

Nowym parametrem badanym w tym roku był poziom hałasu, który mierzyliśmy od strony obwodnicy Trójmiasta oraz od strony wypoczynkowo - plażowej. Wykonano ok. 50 pomiarów.

Wyniki zamieszczono w tabeli.

dB	Obwodnica Trójmiasta	Plaża
Jesień:		
Okolo południa	60	35
Godziny szczytu ok. 17-18	85	40
Zima:		
Okolo południa	60	35

Godziny szczytu ok 17-18	70	45
Wiosna		
Okolo południa	65	50
Godziny szczytu ok 17-18	75	60
Lato		
Okolo południa	65	55
Godziny szczytu ok 17-18	90	70

Jak widać poziom hałasu różni się w zależności od bliskości obwodnicy jak również pory dnia i pory roku.

2. Inwentaryzacja flory i fauny.

Podczas 6 wyjść profilu biologicznego oznaczyliśmy florę i faunę wokół jeziora. Stworzyliśmy również mapę florystyczną.

Dodatkowo przeprowadziliśmy rozmowy z wędkarzami, którzy przekazali nam informację na temat ryb, jak również zauważyli wzrost zainteresowania wędkowaniem na jeziorze oraz większą ilość ryb łowionych z roku na rok. W okresie jesiennym i wiosennym obserwowaliśmy ok 2-3 łódek oraz 2-3 wędkarzy łowiących z brzegu. Natomiast późna wiosna i lato to około 4-5 łódek oraz 5-10 wędkarzy. Metoda Baura wykazała, że czystość wody w jeziorze plasuje się na poziomie około 2,1 podobnie jak w roku ubiegłym.

FLORA :

Opis do mapki :

Pod względem florystycznym obrzeża jeziora są dość niejednolite. Przestrzennie w zbiorniku współdominują zarośla wierzbowe, tworzone przez wierzbę uszatą (*Salix aurita* L.) oraz trzcinę

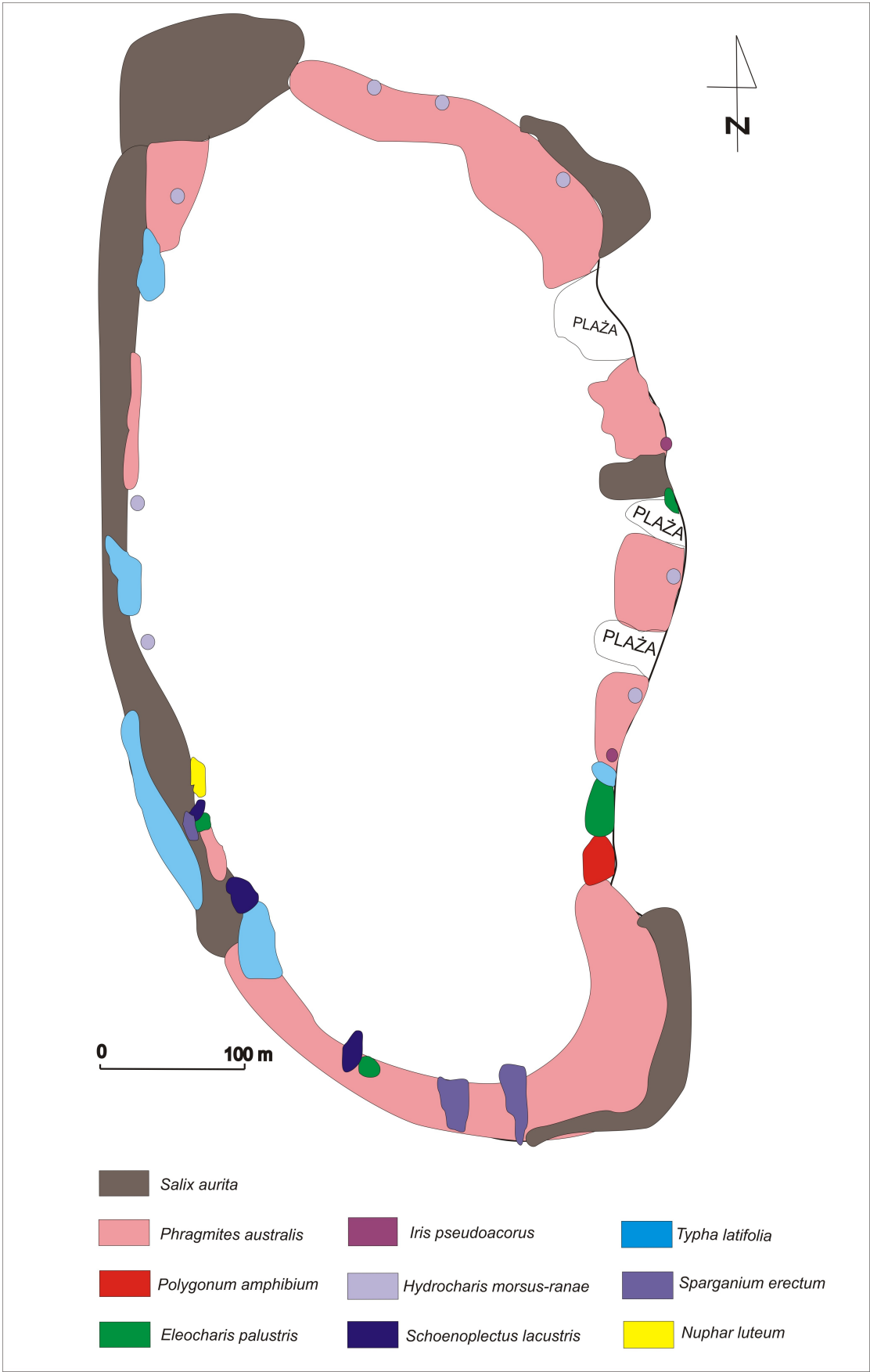
pospolitą (*Phragmites australis* (Cav.) Trin. ex Steud). *S. aurita* buduje rozległe, zwarte płyty w północno-zachodniej i zachodniej części zbiornika, zaś we wschodniej tworzy dużo mniejsze skupienia. *P. australis* powierzchniowo dominuje w południowym i północnym litoralu jeziora.

We wschodniej i zachodniej części obrzeży osobniki trzciny tworzą dużo mniejsze agregacje. Obok wierzby i trzciny w płytkim litoralu jeziora licznie występuje pałka szerokolistna (*Typha latifolia* L.), która tworzy jednogatunkowe skupienia, głównie w zachodniej części zbiornika. Z roślin szuwarowych niewielkie skupiska buduje oczeret jeziorny (*Schoenoplectus lacustris* (L.) Palla), które zlokalizowane są przy południowo-zachodnim brzegu jeziora.

W południowej części zbiornika zanotowano dwie, dość duże, zwarte agregacje jeżogłówki gałęzistej (*Sparganium erectum* L. em. Rchb. s. s.). Bardzo niewielkie skupisko tego gatunku znajduje się również w płacie wierzby uszatej w zachodniej części jeziora. We wschodniej fragmencie litoralu zlokalizowano zwarty płat ponikła błotnego (*Eleocharis palustris* L. Roem. & Schult.). Niewielkie agregacje tego gatunku zaobserwowano również przy wschodniej plaży oraz południowo-zachodnim brzegu jeziora. Kosaciec żółty (*Iris pseudacorus* L.) tworzy dwa, niewielkie skupiska przy wschodnich obrzeżach zbiornika.

Z roślin o liściach pływających stwierdzono liczny udział zabiścieku pływającego (*Hydrocharis morsus-ranae* L.). Niewielkie, ale zwarte płyty tej rośliny ułożone są najczęściej w skupiskach trzciny pospolitej, głównie w południowej, zachodniej i wschodniej części jeziora. Przy wschodnim brzegu jeziora zlokalizowano pojedynczy płat rdestu ziemnowodnego (*Polygonum amphibium* f. *natans* L.).

Natomiast w zachodniej części litoralu ułożone jest niewielkie skupisko grążela żółtego (*Nuphar lutea* (L.) Sibth. & Sm.). W miejscach osłoniętych od falowania, wśród płatów trzciny pospolitej zanotowano niewielkie skupiska pleustofitów. Rzęsa drobna (*Lemna minor* L.) i spirodela wielokorzeniowa (*Spirodela polyrhiza* (L.) Schleid.) nie tworzą zwartych agregacji, gdyż powierzchnia jeziora narażona jest na intensywne falowanie, wzmagane przez całkowite odlesienie stoków zlewni. W zbiorniku, mimo jego niewielkiej głębokości, nie odnaleziono zwartych płatów roślin zanurzonych. Przy północnym i wschodnim brzegu jeziora znaleziono pojedyncze fragmenty osobników rdestnicy grzebieniastej (*Potamogeton crispus* L.).

FAUNA :

Oznaczono następujące gatunki rurecznik, pijawka pospolita, ochotka czerwona, ośliczka pospolita, chruścik wolno żyjący, kielż zdrojowy, okoń, płoć, szczupak, karp, leszcz.

3. Sprzątanie brzegów jeziora/ antropopresja

Przy okazji prowadzonych badań i obserwacji sprzątno brzegi jeziora- sześć razy w ciągu roku szkolnego i dwa razy w okresie letnim. Zebrano następującą ilość odpadów:

Jesień-25 kg

Zima- 10 kg

Wiosna 15 kg

Lato-40 kg

Dodatkowo zlokalizowano 2 nielegalne wysypiska śmieci oraz 3 miejsca gdzie rozpalane są ogniska. Szczególnie w okresie późnej wiosny i lata w tych okolicach zebrano najwięcej odpadów. Zatrważającym jest fakt, że mieszkańcy chętnie wypoczywają nad jeziorem, jednak absolutnie nie dbają o czystość w jego okolicy.

4. Badanie antropopresji w okresie letnim.

W celu obserwacji działalności człowieka w okresie letnim powołano „Strażników wakacyjnych” czyli grupy osób lub pojedyncze osoby (20 osób), które były odpowiedzialne za badanie konkretnych parametrów wody, hałasu, obserwację natężenia turystyki, połów ryb, zniszczenia flory i odpady.

Wyniki z ich działalności przedstawiono w zestawieniach w poprzednich punktach sprawozdania.

Na przestrzeni całego roku widać, że to właśnie w okresie letnim kondycja jeziora i jego brzegów jest w najgorszym stanie.

Parametry fizykochemiczne, poziom hałasu, ilość zebranych śmieci, aktywność turystyczna i związane z nią zniszczenia fauny pozostawiają wiele do życzenia.

5. Działania na rzecz społeczności lokalnych.

W celu zainteresowania mieszkańców znad Jeziora, osiedla Siedlce, społeczności NCE i rodziców przeprowadziliśmy Ankietę „Jezioro Jasień – mieszkam, znam szanuję”, która to również stanowiła zaproszenie na spotkanie dotyczące projektu. Wyniki ankiety jednoznacznie pokazały, jak niewielką świadomość na temat sytuacji jeziora posiadamy. Podejrzewamy, że to właśnie wyniki zachęciły mieszkańców do przybycia na spotkanie, które odbyło się podczas Dni Otwartych szkoły. Łącznie przybyło około 500 osób. Podczas spotkania przedstawiono dotychczasowe działania prowadzone przez naszych uczniów, teledysk, prezentację. Istniała możliwość przeprowadzenia badań wody z jeziora w warunkach szkolnych oraz zapoznaniem się z florą i fauną jeziora dzięki modelom biologicznym oraz zielnikowi. Przedstawione zostały również prace plastyczne naszych uczniów. Spotkanie cieszyło się dużym zainteresowaniem.

Kolejne spotkanie podsumowujące dla uczniów szkoły oraz rodziców odbyło się pod koniec czerwca, gdzie przedstawiono prace konkursowe, powołano zespoły „Strażników wakacyjnych”, oraz udostępniono pracownię biologiczną z możliwością indywidualnego korzystania z pomocy dydaktycznych zestawów badawczych, programów multimedialnych, mikroskopów, zestawów preparacyjnych modeli biologicznych dofinansowanych przez WFOŚ w Gdańsku. W ten sposób uczestnicy spotkania zobaczyli, że badanie środowiska nie jest nudne, a jego ochrona jest ważna nie tylko dla nas, ale i dla przyszłych pokoleń.

Przewidziano również spotkanie na początku września z uczniami biorącymi bezpośrednio udział w projekcie oraz laureatami konkursów w celu podsumowania pracy nad projektem podczas wakacji

Podsumowanie

Tegoroczna edycja projektu „ Jezioro Jasień - Nasze Jezioro cz.. II” cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród uczniów i społeczności lokalnej.

Udział w projekcie pozwolił poszerzyć wiedzę na temat ochrony środowiska, prowadzenia badań ekologicznych, wzbudził ciekawość przyrodniczą oraz rozwinął kreatywność. Zachęcił również mieszkańców Trójmiasta do zwrócenia uwagi na środowisko naturalne wokół nich.

Uczestnicy zostali poinformowani o dofinansowaniu zadania ze środków WFOŚ w Gdańsku i zauważyli, że bez takiego wsparcia przeprowadzenie projektu nie było by możliwe.

Teledysk znajduje się na stronie :

http://www.youtube.com/watch?v=uAm6NGkZaKw&feature=youtube_gdata

W gazecie szkolnej „Biały kruk” ukazał się artykuł na temat projektu, który dołączamy do sprawozdania.

